

Svangligt á jólum

— *Hvat í verðini skulu fólk liva av, tá sjálvstær lægstu inntøkurnar verða so hart skattaðar? spyr Tórleif Augustinussen á longjaldsstovuni Framtíðin í Vági*

Ein ótast av at hoyra, hvussu fólk verða knokkroytt í skatti. Tímalønt sum fastlønt. Upp ímóti 70 % gjalda summi. Onkur hevur roynt at klaga, men fær bara at vita, at alt er í lagi.

- Svarið er hvørja ferðina, at skipanin er so, og at skatturin er, sum hann skal vera. Men okkurt má vera galið, sigur Tórleif Augustinussen, sum arbeidir á longjaldsstovuni Framtíðin í Vági. Í sínum arbeiði sær hann, hvussu nógv verið drigið frá í skatti hjá teimum, sum arbeida á Polarfrost ella hava annað ófaklert arbeiði í kommununi. Og lønarskjal eru alt annað enn hugnaligur lesnaður.

RAKAREISINITEY LÆGST LØNTU

- Tað er so syndarligt at siggja, tá millum 57 og 60 % verða drigin av vikulønnum

vikuløn eftir viku. Fólkini hava einki eftir at liva av, sigur hann.

Serliga fast nívir tað, har arbeiði er óstöðugt sum í Vági. Vikulønirnar eru smáar, men tað ger ongan mun. Skatturin er líka høgur kortini.

Flestu menninir, sum arbeida á Polarfrost hava tjent millum 70 og 80.000 krónur higartil í ár. Onkrir hava togað seg upp á 100.000 krónur. Tað hendir, at sjálvstær lágir lönir gjalda 60 % í skatti.

VITLEYST

- Tað er vitleyst, tí eingin kann liva av so lítilli løn. Tey kunnu ikki við sínum besta vilja fáa endamar at røkka saman, um tey so hava tvær inntøkur. Hvat skulu hesi neyðars menniskju gera? At klaga til Lækningsráðið visir seg ikki at

hjálp. Vit fáa bara at vita, at soleiðis er skipanin. Eg ivist ikki í, at tólini eisini kunnu rokna skeið, og fyri mær er tað sum, at Lækningsráðið hevur mist tamarhaldið á síni skipan, sigur Tórleif.

Hann nevndir dømi um ein ungan mann, sum hevði 1400 krónur í vikuløn. 300 krónur fekk hann útgoldnar. Ein sjómaður fekk 20.000 krónur fyri ein túrin. 6.000 krónur fekk hann útgoldnar. Ein maður tjeni 12.000 krónur, og undir 4.000 krónur vóru eftir til hansara, tá skatturin var drigin. 3000 krónur í inntøku, 900 krónur eftir, sigur eitt annað dømi.

EINKI EFTIR

Tvey dømi hevur hann frá í heyst, at einki varð útgoldið. Alt var kortini ikki skattur. Gjaldstovan tók fyrst síni 35 % vegna onkra skuld, og síðan fór restin í skatt.

- Soleiðis ber ikki til at fara við fólk, tí mat skulu tey hava í minsta lagi, sigur hann.

Tórleif heldur, at við hetta lag missa øll arbeiðshugin og fella á fátt. Ikki minst tey ungu, sum ganga í skúla og royna at vinna sær nøkur oyru. Fer ársinntøka teirra upp um 15.000 krónur, verður studjningurin lagdur afturat, og so gjalda tey meira enn helvtina í skatti.

- Eg veit ikki, hvat hetta skal enda við. Tað munnu vera mong, sum eru í vanda fyri at missa síni hús. Í fleiri og fleiri handlum stendur: Einans kontant, og tað boðar ikki frá góðum. Eg vænti, at tað á jólam verður svangligt hjá mongum, og tað skuldi ikki verið lægið, um summi eisini fara at sita kæld og í myrkri, sigur Tórleif Augustinussen.

randi

Tilboð ella ikki tilboð Hesi jólini verður torført hjá nógvum at fáa ráð til tær bara tær mest neyðturviligu matvøurnar

85 % skatt

Eitt dømi afturat um, hvussu nógv summi noyðast at gjalda:

Við seinastu avrokning sína fyri jól fekk ein sjómaður 33.000 krónur. Harav fóru 28.000 krónur í skatt.

Eftir vanligari rokning gevur tað 85 % í skatti. Sjálvstær skattur tá eisini skuldi verið góldin av frítíðarlønini, er skatturin hjá hesi familjuni væl hægri enn 65 %, ið Lækningsráðið sigur vera hámarkið.

113 krónur eftir

Rímiliga góð hýra rokkur ikki til fastar útreiðslur

Sum skilst, verða sjómenn raktir uppfatur fastari enn onnur av eykaskattinum og sonnevndu uppsparingini.

Ein kona greiðir frá, at maður hennara er við báti, ið fiskar heilt væl. Og tí er

hýran eisini rímiliga góð. Maðurin er við triðja hvønn túrin, ið hvør varar 12 dagar.

Seinasta mánaðarnar hava tey verið sera hart skattað. Eftir onkra avrokning, er helvtin farin í skatt, men oftast fer meira.

Seinasta uppgerð gav honum 15.657 krónur, og 10.573 krónur fór í skatt. Uppfatur meira skatt fáa sjómenn, sum eru leysir kroppar. Ein fekk bert trý tússum krónur útgoldnar av 11.000.

BØRN OG NÝGGJ HÚS

- Vit klára okkum als ikki við tí inntøkuni, sigur konan. Tey hava tvey smá børn, og búgva í nýggjum húsum. Lánini eru tó ikki nógv stór til, at tað munar. Annars hava tey figgjarkonto við teimum fýstu útreiðslunum,

ið liggja um 10.000 krónur um mánaðan (viðmerkjast skal, at tey flestu við nýggjum húsum gjalda væl meira um mánaðan til avdrög, rentur og aðrar fastar útreiðslur, bl.k.v.)

- Vit siggja ongantíð nakrar pengar, tí einki er eftir, tá hvør hevur fingið sitt. Eftir seinastu avrokning stóðu 113 krónur á kontoini, sigur hon.

Nú gongur eisini tann vegin, at ikki rokkur til tær fýstu útreiðslurnar, og teir fyrstu rykkjaramir eru komnir.

- Tað, sum hevur bjargað okkum, er, at maðurin hevur fisk heim, so okkum ikki nýst keypa døgurðamat. Hvussu so hjá teimum, sum noyðast at keypa alt?

KUNNU EINKI UNNASÆR

- Einki kunnu vit unna okkum. Ikki eitt plagg ella

nakað, og nú eru jólini í hondum, sigur konan, sum veit um, at nógv fólk hava fingið telefonina kvetta og hava ikki ráð at seta til aftur.

Hon vónar nú ikki, at nakað verður gjørt við barnastyrkin, tí teir pengarnir bjarga nógvum nú, heldur konan, sum er heima og tí ikki hevur nakra

inntøku sjálv.

- Um eg so vildi, so er einki arbeiði at fáa.

randi

HELLE
P/F

J. Paturssonargøta 18
Tórshavn Tlf. 175 47
Leirvík Tlf. 433 36

Videofilmur

Leiga bert 15,-
Til sølu frá 50,-
26 del Dallas
26 bond 500,-
Betamax
filmur bert 25,-

